

การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ที่ใช้บันคอกพิวเตอร์พกพาหน้าจอสัมผัส ในวิชางานหลอมหล่อเครื่องประดับ เรื่องการหล่อโลหะ

จักรพล เรืองนาแกะ^๑ ธีรพงษ์ วิริยานนท์^๒ และ ทักษิณา เครื่องหงส์^๓

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ที่ใช้บันคอกพิวเตอร์พกพาหน้าจอสัมผัส ในวิชางานหลอมหล่อเครื่องประดับ เรื่องการหล่อโลหะ มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่อง การหล่อโลหะ สำหรับการใช้ประกอบการเรียนวิชา งานหลอมหล่อเครื่องประดับ ในหน่วยเนื้อหาการหล่อโลหะ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การหล่อโลหะ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การหล่อโลหะ กับวิธีการฝึกปฏิบัติงานการหล่อโลหะ เพื่อศึกษา ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การหล่อโลหะ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษา ภาควิชาภัณฑศึกษา ช่างทองหลวง สถาบันสมบูรณ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ สาขาวิชา ช่างทองหลวง ที่ลงทะเบียนเรียนวิชางานหลอมหล่อเครื่องประดับ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๔ โดยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling)

ผลของการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การหล่อโลหะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ด้วยวิธีการฝึกปฏิบัติงานการหล่อโลหะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การหล่อโลหะ กับวิธีการฝึกปฏิบัติงานการหล่อโลหะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ อยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.66) สรุปได้ว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการหล่อโลหะ ที่พัฒนาขึ้น ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น โดยเฉพาะ การใช้ร่วมกับวิธีการฝึกปฏิบัติงานการหล่อโลหะและมีความเหมาะสมของบทเรียนอยู่ในระดับดี ดังนั้นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่อง การหล่อโลหะ จะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

คำสำคัญ: หนังสืออิเล็กทรอนิกส์, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

¹ นักศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี คณะครุศาสตร์อุดมศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

² อาจารย์ ภาควิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี คณะครุศาสตร์อุดมศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

³ อาจารย์ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญญี

* ผู้นิพนธ์ประสานงาน โทร. 08-5966-9619 อีเมล: jugkapol@gmail.com

The Development of Electronics Book on Tablet Computer for Jewelry Casting Department

Jugkapol Rebankph¹ Threerapong Wiriyanon² and Tugsina Kruehong³

Abstract

This research is about the development of Electronics-book (E-book) for portable touch screen computer devices in the topic of metal casting in jewelry casting classes has following objectives: 1. To develop the E-book in the topic of metal casting for using in the subject of jewelry casting; 2. To compare the achievement before and after learning by using E-book in Metal Casting Unit; 3. To study the satisfaction of students to the E-book. The sample group consists of students in the Golden Jubilee Royal Goldsmith College, Affiliated Institute of King Mongkut's University of Technology North Bangkok, who attend in the class of jewelry casting in the second semester, academic year 2011, selected by purposive sampling method.

The result shows that the achievement of study after attending the course using the E-book is higher than before attending in statistically significant of 0.5. The achievement of study after attending the course using the casting operation method is higher than before attending in statistically significant of 0.5. The achievement of study after attending the course using the E-book and the casting operation method is higher than before attending in statistically significant of 0.5. In addition, the satisfaction of the students to the E-book is in good level ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.66). Casting electronic book to make teaching more effective.

Keywords: Electronics Book, Achievement

¹ Master Degree Student, Department of Technological Education, Faculty of Technical Education, King Mongkut's University of Technology North Bangkok

² Lecturer Department of Technological Education, Faculty of Technical Education, King Mongkut's University of Technology North Bangkok

³ Lecturer Department of Mathematics, Faculty of Science And Technology, Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi

* Corresponding Author Tel. 08-5966-9619 E-Mail: jugkapol@gmail.com

1. บทนำ

ภาษาจีนกิจ เชกิทยาลัย ช่างทองหลวง เป็นสถาบัน สมทบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนคร เนื่อง ซึ่งเป็นวิทยาลัยแห่งเดียวที่เปิดสอนทางด้าน เครื่องประดับอัญมณีโดยตรง โดยได้เปิด การเรียน การ สอนในระดับปริญญาตรี สาขาวิชางานช่างทองหลวง และ สาขาวิชาเครื่องประดับอัญมณี

ในยุคปัจจุบันงานหล่อเครื่องประดับได้ถูก นำมาใช้เป็นกระบวนการผลิตเครื่องประดับ ซึ่งถือว่าเป็น ปัจจัยสำคัญของการผลิตในโรงงานอุตสาหกรรมทางด้าน เครื่องประดับอัญมณีทุกโรงงาน ด้วยเหตุนี้วิชางานหล่อ หล่อเครื่องประดับจึงเป็นวิชาพื้นฐานที่สำคัญวิชาหนึ่งใน กลุ่มวิชาเลือกเสรีที่นักศึกษา ทั้งแผนกวิชาช่างทองหลวง และแผนกวิชาเครื่องประดับอัญมณี ภาษาจีนกิจ เชกิทยา ลัย การหล่อโลหะเป็นเทคโนโลยีที่มีอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ ทันสมัยไม่ว่าจะเป็นเครื่องหล่อตู้สูญญากาศ เครื่องหล่อ เหวี่ยงหนีศูนย์กลาง ซึ่งมีส่วนประกอบที่นำเสนอให้กับ ฯ และการหล่อโลหะให้มีความสวยงามนั้น มีหลายปัจจัยที่ เป็นตัวแปรควบคุม อาทิเช่น อุณหภูมิของโลหะ รูปแบบ ชิ้นงาน การตั้งค่าแรงดัน เป็นต้น ดังนั้น การหล่อโลหะ นั้นผู้หล่อต้องมีทั้งความรู้และประสบการณ์ที่สั่งสมมาเป็น ระยะเวลาที่ยาวนานซึ่งต้องเกิดจากการได้ฝึกฝนบ่อย ๆ แต่ในการเรียนวิชางานหล่อเครื่องประดับมีหลาย หน่วยเนื้อหาที่จะต้องทำการเรียนการสอน ทำให้แต่ละ หน่วยเนื้อหาเมื่อเวลาจำกัดในการจัดการเรียนการสอน แต่ ต้องดำเนินการเรียนการสอนให้ผู้เรียนทุกคนได้เข้าใจใน เนื้อหาที่สอน เนื่องจากผู้เรียนมีความแตกต่างกันระหว่าง บุคคล โอกาสที่ผู้สอนจะอธิบายรายละเอียดให้ผู้เรียนเป็น รายบุคคลนั้นย่อมเป็นไปได้ยาก รวมทั้งนั้นสือสารที่มี เนื้อหาเกี่ยวกับ การถ่ายภาพมีจำนวนจำกัด ทำให้เกิด ปัญหาใน การค้นคว้าหาข้อมูล ตลอดจนการฝึกฝนที่มี ระยะเวลาจำกัดที่ต้องให้ได้ทั้งประสบการณ์และความ ชำนาญ ทำให้การเรียนการสอนไม่เป็นไปตามเป้าประสงค์ เท่าที่ควร ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนในหน่วยเนื้อหา นี้จึงเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีสือสารสอนมาสนับสนุนให้ ดำเนินไปได้ด้วยดี

เทคโนโลยีทางการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือในการ พัฒนาการศึกษา โดยการนำเอาวิทยาการเทคโนโลยี สมัยใหม่ ๆ และการจัดแหล่งทรัพยากร การเรียนรู้มาใช้ เพื่อจัดการศึกษาที่สามารถให้ผู้เรียนสามารถศึกษา ค้นคว้าได้ตามต้องการ เพื่อให้การเรียนรู้และการพัฒนา คุณภาพชีวิตเกิดขึ้นได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดย มุ่งเน้นที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิด การเรียนรู้และเป็นการ พัฒนาบุคลากรของประเทศไทยให้เป็นบุคคลแห่งการ เรียนรู้และเติบโตไปเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของชาติ [1] ซึ่งในปัจจุบันมีเทคโนโลยีทางการศึกษาหลายรูปแบบ ได้แก่ เว็บไซต์บทเรียนช่วยสอนทางคอมพิวเตอร์ (Computer Assisted Instruction) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) ซึ่งเป็นที่นิยม สามารถบรรจุสื่อการสอนได้ หลากหลายรูปแบบ

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เป็นการนำเสนอข้อมูลในรูปสื่อ มัลติมีเดีย ที่มีทั้งภาพและเสียง แต่ลักษณะการนำเสนอ เป็นรูปแบบคล้ายหนังสือซึ่ง ครรชิต ศุภนราพรรค (อ้าง ใน จักรยานฯ จงสุครี) [2] กล่าวว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง รูปแบบการจัดเก็บที่จะเสนอข้อมูลหลากหลาย รูปแบบ ทั้งที่เป็นข้อความพาณิช ภาพเคลื่อนไหว ข้อมูล เหตุการณ์ วิดีโอในลักษณะพิเศษ นั่นคือ จากแฟ้มข้อมูล หนึ่ง ผู้อ่านสามารถเรียกดูข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ ทันที โดยที่ข้อมูลนั้นอาจจะอยู่ในแฟ้มเดียวกัน หรือ อาจจะอยู่ในแฟ้มอื่น ๆ ที่ห่างไกลได้ ดังนั้นหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์จึงมีประโยชน์อย่างยิ่ง ช่วยให้ผู้เรียน สามารถอ่านกลับเพื่อทบทวนบทเรียนหากไม่เข้าใจและ สามารถเลือกเรียนได้ตามเวลาและสถานที่ที่ตัวเองสะดวก และผู้เรียนสามารถเลือกเรียนหัวข้อที่สนใจได้ ก่อนก็ได้ และสามารถอ่านกลับไปกลับมาในเอกสารหรือกลับมา เริ่มต้นที่จุดเริ่มต้นได้อย่างสะดวก

จากปัญหาด้านความจำกัดของเวลา จำนวนของ ผู้เรียนและเนื้อหาที่มีความซับซ้อนในการเรียนการสอน แต่ละครั้ง จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสนับสนุนให้มีการ สร้างสือสารเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้เป็นไป ตามบริบทของวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนสนใจที่ จะศึกษาวิจัยและพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการ หล่อโลหะ โดยนำศักยภาพของคอมพิวเตอร์พบว่าหน้าจอ

สมัปต์ (Tablet Personal Computer) ที่สามารถให้ ตัวอักษร ภาพนิ่ง และภาพเคลื่อนไหว นำไปใช้ในการ สร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ส่งผลให้การเรียนการสอนมี ประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้เรียนจะเกิดความรู้ในเนื้อหาวิชา ได้มากขึ้นรวมทั้ง เป็นประโยชน์กับผู้สอนใจและบริษัทผลิต เครื่องประดับโดยทั่วไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องการหล่อโลหะ สำหรับการใช้ประกอบการเรียนวิชางานหลอมหล่อ เครื่องประดับ ในหน่วยเนื้อหาการหล่อ
- 2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน และหลังการเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การหล่อโลหะ

- 2.3 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน และหลังการเรียนโดยวิธีการฝึกปฏิบัติงานการหล่อโลหะ
- 2.4 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน และหลังการเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การหล่อโลหะกับวิธีการฝึกปฏิบัติงานการหล่อโลหะ

- 2.5 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การหล่อโลหะ

3. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

3.1 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์

3.1.1 ความหมายของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จัรยุญา จันสุครี [2] กล่าวถึงความหมายของหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ไว้ว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีลักษณะ คล้ายคลึงกับหนังสือ อยู่ในรูปแบบดิจิตอลโดยแสดงให้เห็นบนคอมพิวเตอร์ เป็นเอกสารจากหนังสือหลาย ๆ เล่ม นำมาจัดทำเป็นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่นำเสนอ ข้อมูลได้ทั้งข้อความภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว จาก ความหมายที่กล่าวมา สามารถสรุปได้ว่า หนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง หนังสือที่มีรูปเล่มและเนื้อหาใน รูปแบบที่เป็นอิเล็กทรอนิกส์ มีการเพิ่มภาพนิ่งทั้งสีและ ขาวดำ ภาพเคลื่อนไหว เสียง ซึ่งสามารถแสดงผลได้ทั้ง บนจอภาพคอมพิวเตอร์และสามารถพิมพ์ลงกระดาษได้

3.1.2 องค์ประกอบของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ครารชิต ศุภนราพรรค (อ้างใน บุญชนา พิมพ์จักร) [3] ได้ แบ่งองค์ประกอบของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ดังนี้

3.1.2.1 อักษร (text) คือ ข้อความเป็น องค์ประกอบของโปรแกรมมัลติมีเดีย สามารถนำอักษร มาออกแบบเป็นส่วนหนึ่งของภาพ หรือสัญลักษณ์กำหนด หน้าที่การเชื่อมโยงในการนำเสนอเนื้อหา

3.1.2.2 ภาพนิ่ง (still image) เป็นภาพ ภาพพิ๊ก เช่น ภาพวาด ภาพถ่าย ภาพลายเส้น แผนที่ แผนภูมิที่ได้จากการสร้างภายในด้วยโปรแกรม คอมพิวเตอร์ และภาพที่ได้จากการสแกนจากแหล่ง เอกสารภายนอก ภาพที่ได้เหล่านั้นจะประมวลผลออกมา เป็นจุดภาพแต่ละจุด

3.1.2.3 ภาพเคลื่อนไหว (Animation) เกิดจากชุดภาพที่มีความแตกต่างนำมาแสดงเรียง ต่อเนื่องกันไป ความแตกต่างของแต่ละภาพที่นำเสนอดำ ให้มองเห็นเป็นภาพเคลื่อนไหวของสิ่งต่างๆ สามารถ กำหนดลักษณะและเส้นทางที่จะทำให้ภาพเคลื่อนที่ไป ตามด้องการ

3.1.2.4 เสียง (sound) เป็นสื่อช่วย เสริมสร้างความเข้าใจในเนื้อหาและทำให้คอมพิวเตอร์มี ชีวิตชีวาขึ้น ด้วยการเพิ่มการตัดเสียงและโปรแกรม สนับสนุนเสียง

3.1.2.5 ภาพวิดีทัศน์ (Video) ภาพ วิดีทัศน์เป็นภาพเหมือนจริงที่ถูกเก็บในรูปของดิจิทัล มี ลักษณะแตกต่างจากภาพเคลื่อนไหวที่ถูกสร้างขึ้นจาก คอมพิวเตอร์ ในลักษณะคล้ายภาพถ่ายหรือการถ่าย วิดีโอ

3.1.2.6 การเชื่อมโยงข้อมูลแบบ ปฏิสัมพันธ์ (Interactive links) หมายถึง การที่ผู้ใช้ มัลติมีเดียสามารถเลือกข้อมูลได้ตามด้องการโดยใช้ ตัวอักษร ปุ่ม หรือภาพสำหรับตัวอักษรที่จะสามารถ เชื่อมโยงได้

3.1.2.7 การจัดเก็บข้อมูลมัลติมีเดีย เนื่องจากมีการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์ แบบมัลติมีเดียที่เป็นการพัฒนาแบบใช้หลายสื่อผสมกัน (multimedia) และเทคโนโลยีสื่อมัลติมีเดียมีจำนวนมาก

3.2 งานทดลองหล่อเครื่องประดับ

3.2.1 วิธีการหล่อโลหะ กระบวนการหล่อตัวเรือนทั้งแบบการหล่อด้วยเครื่องหล่อด้วยแรงเหวี่ยงหนีศูนย์กลาง และการหล่อโดยอาศัยระบบสูญญากาศ จะมีวิธีการหลักๆ เหมือนกันซึ่งพอกสรุปได้ดังนี้

3.2.1.1 นำแม่พิมพ์ปูนหล่อเข้าอบเผาในเตาอบเผาแม่พิมพ์ตามกระบวนการ

3.2.1.2 จัดเตรียมเครื่องหล่อโลหะ ให้มีความพร้อมในการทำงาน

3.2.1.3 หลอมโลหะที่ต้องการใช้ตามน้ำหนักของโลหะที่คำนวณได้

3.2.1.4 เคลื่อนย้ายแม่พิมพ์จากเตาอบเผาแม่พิมพ์มาวางในตำแหน่ง

3.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ภาควิชานุรักษ์ [1] ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ร่างกายมนุษย์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษา ปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้จัดสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ $86.62/87.95$ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เท่ากับ 0.64 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 0.60

จารย์ญา จงวสุศรี [2] ได้ทำการศึกษาเรื่องการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อพัฒนาความพร้อมทางการอ่านของนักเรียนภาวะเสื่องทางการเรียนรู้ด้านภาษา : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดสวนดอก อำเภอ การศึกษาพบว่า กรณีศึกษามีพัฒนาการในเรื่องความพร้อมทางการอ่านดีขึ้นหลังจากได้รับการสอนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ กรณีศึกษาได้ผลคะแนนจากการทดสอบความรู้หลังเรียน สูงกว่าการทดสอบความรู้ก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 76 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้อยู่ในระดับพอใช้

ไชยรัช เมนแก้ว [4] ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง พิช โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ตามรูปแบบคู่คิด (Think-Pair-Share) และตามรูปแบบรายบุคคล สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่อง พิช กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ $85.67/85.52$ สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน $80/80$ ที่ตั้งไว้ คุณภาพหนังสือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้น พบว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อ

แบบทดสอบหลังเรียนกับคะแนนเต็ม มีค่าเท่ากับ 0.88 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องทฤษฎีงานเชื่อมแก๊ส มีประสิทธิภาพ 86.22 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับพอใช้ ส่วนผลสัมฤทธิ์ด้านดัง ๆ ของนักเรียนที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องทฤษฎีงานเชื่อมแก๊ส เป็นดังนี้ คือ ด้าน Recalled Knowledge เท่ากับ 79.39 เปอร์เซ็นต์

อนุชา สุระชา [5] ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การใช้โปรแกรม SwishMax. ผลการวิจัยพบว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การใช้โปรแกรม SwishMax ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ $85.00/89.50$ ค่าดัชนีประสิทธิผลของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการใช้โปรแกรม SwishMax เป็น 0.60 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด และความพึงพอใจ อยู่ในระดับสูงมาก

วิเชียร เกตุจันทร์ [6] ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นักอ่านแห่งที่ วิชาพิเศษ ลูกเสือสำรอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ $85.33/89.83$ เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้นมีค่าดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ เท่ากับ 0.76 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

วิไลลักษณ์ บุญงาม [7] ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องภาคตัดกรวย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 กรณีหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ $79.12/79.71$ ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ $80/80$ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์อยู่ในระดับมาก

เวียงชัย ทองจรัส [8] ได้ทำการศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง พิช โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ตามรูปแบบคู่คิด (Think-Pair-Share) และตามรูปแบบรายบุคคล สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่อง พิช กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ $85.67/85.52$ สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน $80/80$ ที่ตั้งไว้ คุณภาพหนังสือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้น พบว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อ

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ อญู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของผู้เรียนกกลุ่มทดลองที่ 1 สูงกว่ากลุ่มทดลองที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้นโดยรวมอยู่ในระดับมาก

4. ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

4.1 การศึกษาข้อมูล ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลดังๆ เพื่อการวิจัย ดังนี้

4.1.1 วิชาางานหลอมหล่อเครื่องประดับเรือง การหล่อโลหะ

4.1.2 โปรแกรมที่ใช้สำหรับการพัฒนาหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ (E-book)

4.1.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ (E-book)

4.1.4 การสร้างแบบทดสอบจากเอกสาร ตำรา

4.1.5 การสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ

4.2 การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 11 คน ซึ่งเป็นนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชา งานหลอมหล่อเครื่องประดับภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554

4.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือในการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้าง ตามลำดับ ดังนี้

4.3.1 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง การหล่อโลหะ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้าง ดังนี้

4.3.1.1 การวิเคราะห์เนื้อหา

4.3.1.2 การวิเคราะห์วัดถูกประสิทธิ์ เชิง พฤติกรรม

4.3.1.3 ออกแบบเนื้อหา นำเนื้อหาและ วัดถูกประสิทธิ์ เชิงพฤติกรรม

4.3.1.4 สร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

4.3.2 แบบทดสอบก่อนเรียน และแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

4.3.2.1 ออกแบบคำถามให้ครอบคลุม จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ได้กำหนดไว้

4.3.2.2 นำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียน ที่สร้างไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของแบบทดสอบกับ จุดประสงค์การเรียนรู้เป็นรายข้อ

4.3.3 แผนสอบตาม ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงาน คือ รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษาข้อมูล สร้าง แบบสอบถาม ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา ปรับปรุงแก้ไข แบบสอบถาม ตามคำแนะนำของที่ปรึกษา

4.4 ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล การดำเนินการทดลองในการวิจัย มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.4.1 ให้นักศึกษาทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง การหล่อโลหะ

4.4.2 ให้นักศึกษาศึกษาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ที่ผู้วิจัยได้ทำการบรรจุในคอมพิวเตอร์พกพา หน้าจอสัมผัส (Tablet personal computer) และทำ แบบฝึกหัดระหว่างเรียน

4.4.3 ให้นักศึกษานำความรู้ที่ได้ไปลงมือ ปฏิบัติในการปฏิบัติงานจริง

4.4.4 ให้นักศึกษาทำแบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง การหล่อโลหะ และทำแบบสอบถามวัดความพึง พอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผู้วิจัยได้ พัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 เรื่อง ได้แก่ ความรู้ทั่วไปของการหล่อโลหะ วัสดุ-อุปกรณ์ ใน การหล่อโลหะ เครื่องหล่อตู้สูญญากาศเครื่องหล่อ เหวี่ยงหมีคุนย์กลาง และวิธีการหล่อโลหะ ลักษณะของ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ทั้ง 5 เรื่อง เป็นบทเรียนสำเร็จรูป แบบนำเสนอนেือหา (Tutorial) ผู้เรียนต้องเรียนนืือหาแต่ ละเรื่องตามลำดับ ซึ่งภายในจะประกอบด้วย ปก คำนำ สารบัญ ชื่อบทเรียน จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เนื้อหา บทเรียน โดยนำเสนอบอกเป็นวิดีทัศน์ ภาพเคลื่อนไหว ภาพนิ่ง ข้อความ เสียงบรรยาย เสียงดนตรีประกอบ เป็น ต้น และการศึกษาบทเรียนหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ บน คอมพิวเตอร์มือถือหน้าจอสัมผัส ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

5.2 ผลการทดสอบทุบทิฐทางการเรียนของผู้เรียน

5.2.1 จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การหล่อโลหะผลการศึกษา แสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการหล่อโลหะ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

5.2.2 จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการเรียนโดยวิธีการฝึกปฏิบัติตามการหล่อโลหะ ผลการศึกษา แสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยวิธีการฝึกปฏิบัติตามการหล่อโลหะ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

5.2.3 จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การหล่อโลหะ กับวิธีการฝึกปฏิบัติตามการหล่อโลหะผลการศึกษา แสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การหล่อโลหะ กับวิธีการฝึกปฏิบัติตามการหล่อโลหะ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

5.3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เรียน

ผู้วิจัยได้ทำการทดลองใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การหล่อโลหะ จากนั้นผู้วิจัยได้ใช้แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การหล่อโลหะ เพื่อสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียน ผลการวิเคราะห์ ปรากฏว่าระดับความพึงพอใจของผู้ใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ในแต่ละด้านอยู่ในระดับดีในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.15 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.66

6. อภิปรายผล

6.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่างผู้ใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ทั้งนี้ อาจเนื่องจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการหล่อโลหะที่สร้างขึ้นมาเนื้อหาที่มีความชัดเจนทำให้หัวเรื่องมีความเหมาะสมและต่อเนื่อง ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติตาม เวียงชัย ทองจรส. [8] ที่ได้เปรียบเทียบ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง พิช โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ตามรูปแบบคู่คิด (Think-Pair-Share) และตามรูปแบบรายบุคคล สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีตัวอุป旁ส์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง พิช ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามรูปแบบคู่คิด (Think-Pair-Share) มีผลปรากฏว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของผู้เรียนกลุ่มทดลองที่ 1 สูงกว่ากลุ่มทดลองที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่างหลังใช้วิธีการฝึกปฏิบัติตามการหล่อโลหะสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องจากวิธีการฝึกปฏิบัติตามการหล่อโลหะจริง โดยใช้ทักษะกระบวนการคิด การแก้ปัญหา และมีการค้นคว้าหาคำตอบด้วยตัวเองจากการประสบการณ์ตรงซึ่งสูงมาก [9] กล่าวไว้ว่าการประเมินตามสภาพจริง เป็นกระบวนการตัดสินความรู้ความสามารถและทักษะต่างๆ ของผู้เรียนในสภาพที่สอดคล้องกับชีวิตจริง โดยใช้เรื่องราว เหตุการณ์ สภาพจริงหรือคล้ายจริงที่ประสบในชีวิตประจำวัน เป็นสิ่งเร้าให้ผู้เรียนตอบสนองโดยการแสดงออก ลงมือกระทำ หรือผลิตจากการกระบวนการทำงานตามที่คาดหวังและผลผลิตที่มีคุณภาพ จะเป็นการสะท้อนภาพเพื่อลงข้อสรุปถึงความรู้ ความสามารถและทักษะต่างๆ ของผู้เรียนว่ามีมากน้อยเพียงใด น่าพอใจหรือไม่ อยู่ในระดับความสำคัญได้

6.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่างหลังใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์กับวิธีการฝึกปฏิบัติตามการหล่อโลหะสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ทั้งนี้ อาจเนื่องจากการเรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับความรู้ทั่วไปของการหล่อโลหะ ส่วนการเรียนโดยวิธีการฝึกปฏิบัติตามการหล่อโลหะ ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติการหล่อโลหะจริง โดยใช้ทักษะกระบวนการคิด การแก้ปัญหา และมีการค้นคว้าหาคำตอบด้วยตัวเองจากการประสบการณ์ตรง สอดคล้องกับ ทิพย์สุดา [10] ที่ได้ศึกษาการผลิตชุดฝึกอบรมวิชาชีพแบบฝึกปฏิบัติตามงานประดิษฐ์ เรื่อง งานประดิษฐ์วัสดุเหลือใช้ในห้องสิ่น ให้เกิดประโยชน์ ในพื้นที่ประสบภัยธรรมชาติ

จังหวัดพังงา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพ
รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีวัตถุประสงค์เพื่อ
ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการฝึกอบรม และเพื่อประเมินชั้นงาน
ของผู้ฝึกอบรมโดยมีผลปรากฏว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนหลังเรียนด้วยชุดฝึกอบรม พบราก្យสูงขึ้นอย่างมีระดับ
นัยสำคัญทางสถิติที่ .01 สรุปได้ว่าชุดฝึกอบรมวิชาชีพ
แบบฝึกปฏิบัติตัวงานประดิษฐ์ เรื่อง งานประดิษฐ์รื้าสุด
เหลือใช้ในห้องถีน ให้เกิดประโยชน์ มีประสิทธิภาพดี
สามารถใช้ฝึกอบรมและเรียนรู้ด้วยตนเองได้

6.4 ผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อ
หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การหล่อโลหะพบว่า ความพึง
พอใจของผู้เรียนโดยรวมต่อการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์
อยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 และว่าผู้เรียนมี
ความพึงพอใจต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ทั้งนี้ เพราะว่าการ
เรียนจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ช่วยเสริมความรู้ความ
เข้าใจให้แก่ผู้เรียน สอดคล้องกับผลการศึกษา วิไลรักษ์
บุญยาน [7] ได้พัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องภาคตัด
กรวย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์สำหรับนักเรียน
ชั้นชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุตรดิตถ์
เขต 2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อ
หนังสืออิเล็กทรอนิกส์อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 4.07

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ผู้ออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ควรศึกษาทำ
ความเข้าใจกับหลักการออกแบบ และส่วนประกอบที่
สำคัญของการออกแบบเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาสร้าง
บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนให้มีความสวยงาม มีการ
จัดภาพ ข้อความและการใช้สีที่เหมาะสม จะเป็นการช่วย
เร้าความสนใจ และกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสนองการเรียน

7.2 โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาต่าง ๆ จึงควรจะ
สนับสนุนให้มีการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในรายวิชา
อื่นๆ เพื่อเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการพัฒนาการเรียนรู้
ของผู้เรียนให้เพิ่มมากขึ้น

7.3 ควรศึกษา พัฒนาและหาประสิทธิภาพบทเรียน
หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ในรายวิชาภาคปฏิบัติอื่น ๆ

7.4 ดำเนินกิจกรรมการเรียนคร่าวมีการนำหนังสือ
อิเล็กทรอนิกส์ ไปใช้ร่วมกับรูปแบบการสอนแบบต่าง ๆ

7.5 ควรนำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ไปใช้ร่วมกับ
รูปแบบการสอนแบบต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลในเรื่องของการ
เรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและด้านทักษะปฏิบัติ

8. เอกสารอ้างอิง

- [1] ภาวนा นุ่นละออง. (2550). การพัฒนาหนังสือ^{อิเล็กทรอนิกส์} เรื่องร่างการนุษาย กลุ่มสาระการ
เรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา^{ปี 6} วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชา^{เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา} มหาวิทยาลัยราชภัฏ^{จันทรเกษม}.
- [2] จารุณญา จงสุศรี. (2551). การสร้างหนังสือ^{อิเล็กทรอนิกส์}เพื่อพัฒนาความพร้อมทางการอ่าน
ของนักเรียนภาวะเสียงทางการเรียนรู้ด้านภาษา :
กรณีศึกษาโรงเรียนวัดสวนดอก อําเภอเมือง
เชียงใหม่ วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- [3] ยุทธนา พิมพ์จักร. (2552). ความพึงพอใจและการ
ใช้ประโยชน์ต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยรามคำแหง วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- [4] ไชยรัช เมฆแก้ว. (2545). การพัฒนาและหา
ประสิทธิภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์บนเครื่องข่าย
อินเทอร์เน็ต ใน การสอนทฤษฎีงานเชื่อมแก๊ส
หลักสูตรวิศวกรรมศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัย
รังสิต วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชา^{เทคโนโลยีเคมีศึกษา} มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- [5] อนุชา สุระดา. (2551). การพัฒนาหนังสือ^{อิเล็กทรอนิกส์} เรื่องการใช้โปรแกรม Swishmax
วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยี
และสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- [6] วิเชียร เกตุจันทร์. (2552). การพัฒนาหนังสือ^{อิเล็กทรอนิกส์} เรื่อง นักอ่านแผนที่ วิชาพิเศษ
สูงเสื่อมสำรอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยี
และสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.

- [7] วิไลลักษณ์ บุญงาม. (2550). การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องภาคตัดกรวย กลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตร และการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- [8] เวียงชัย ทองจารัส. (2553). การเปรียบเทียบผลลัพธ์จากการเรียนเรื่อง พีช โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ตามรูปแบบคู่คิด (*Think-Pair-Share*) และตามรูปแบบรายบุคคล สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชคอมพิวเตอร์ศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- [9] สุวิมล วงศ์วนิช. (2546). การประเมินผลการเรียนรู้ แนวใหม่. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [10] กิพย์สุดา อนันตศรี. (2554). การสร้างชุดฝึกอบรม วิชาชีพแบบฝึกปฏิบัติด้านงานประดิษฐ์ เรื่อง การประดิษฐ์วัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ในพื้นที่ประสบภัยพิบัติภัย จังหวัดพังงา ตามโครงการพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ อุดสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.